

Přehled společenstev makrofyt

A. Společenstva helofyt

– nejčastěji tvořena graminoidy (trávy a jim podobné rostliny); výrazným prvkem je jediný dominantní druh v porostu.

A1. Rákosiny

- obvykle monodominantní jednovrstevné porosty vysokých graminoidů (s výjimkou porostů 8 a 9)

- 1 – společenstvo s rákosem (*Phragmites australis*)
- 2 – společenstvo s orobincem širolistým (*Typha latifolia*)
- 3 – společenstvo s orobincem úzkolistým (*Typha angustifolia*)
- 4 – společenstvo se zblochanem vodním (*Glyceria maxima*)
- 5 – společenstvo s puškvorcem (*Acorus calamus*)
- 6 – společenstvo se skřípincem jezerním (*Schoenoplectus lacustris*)
- 7 – společenstvo se zevarem vzpřímeným (*Sparganium erectum*)
- 8 – společenstvo s přesličkou říční (*Equisetum fluviatile*)
- 9 – společenstva rozvolněných rákosin se šmelem okoličnatým (*Butomus umbellatus*), kosatcem žlutým (*Iris pseudacorus*), žabníkem jitrocelovým (*Alisma plantago-aquatica*), šípatkou střelolistou (*Sagittaria sagittifolia*), haluchou vodní (*Oenanthe aquatica*) aj.

A2. Vysoké ostřice

- 20 – společenstvo s dominantními statnými („vysokými“) ostřicemi (*Carex* sp. div.). Jedná se o jedno, až dvouvrstevné porosty s druhy trsnatých ostřic: *Carex appropinquata*, *Carex elata*, *Carex paniculata* nebo výběžkatých ostřic: *Carex acuta*, *Carex acutiformis*, *Carex buekii*, *Carex riparia*, *Carex rostrata*, *Carex vesicaria* a *Carex vulpina*.
- 21 – společenstvo s chrasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*)
- 22 – společenstvo s třtinou šedavou (*Calamagrostis canescens*)
- 23 – společenstva sítin s dominantní sítinou rozkladitou (*Juncus effusus*).
V trsech sítiny se často v příměsi vyskytují další druhy, jako např. kyprej vrbice (*Lythrum salicaria*), svízel bahenní (*Galium palustre*), svízel slatinný (*Galium uliginosum*).

(POZNÁMKA: Jako součást společenstev helofyt bývají někdy přítomny bublinatky.)

B. Společenstva makrofyt v otevřené vodě

– v ČR dosti velký počet zpravidla druhově chudých společenstev; v následujícím textu jsou uvedeny pouze nejčastější typově vyhraněné příklady. Fytcenologický systém klasifikuje společenstva na základě druhové skladby; porosty, v nichž se kombinuje přítomnost druhů o více životních formách, jsou velmi často hodnoceny jako mozaika více samostatných vegetačních typů.

B1. Společenstva zakořeněných natantních makrofyt

- 40 – společenstva leknínů (*Nymphaea* sp.) a stulíků (*Nuphar* sp.)
- 41 – společenstvo s rdestem vzplývavým (*Potamogeton natans*)
- 42 – společenstvo s natantními lakušníky (*Batrachium aquatile* agg.)

43 – společenstvo s vodní formou rdesna obojživelného (*Persicaria amphibia*)

44 – porosty hvězdošů (*Callitriche* sp. div.)

POZNÁMKA: Porosty vzácných druhů jako *Trapa natans* nebo *Nymphoides peltata* se nemapují jako samostatné typy společenstev, ale jsou zahrnuty mezi fyziognomicky a syntaxonomicky blízké porosty leknínů a stulíků, tedy zde označené jako 40. Výskyt těchto druhů se však zaznamenává do mapy formou bodového zákresu.

B2. Společenstva nezakořeněných natantních makrofyt

60 – společenstva s okřehkovitými rostlinami (*Lemna* sp. div., *Spirodela polyrhiza*)

61 – společenstvo s vod'ankou žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*)

B3. Společenstva submerzních makrofyt

70 – společenstvo s růžkatci (*Ceratophyllum* sp.)

71 – společenstva s úzkolistými rdesty (*Potamogeton pectinatus*, *Potamogeton pusillus* aj.)

72 – společenstva s ponořenými širokolistými rdesty (*Potamogeton crispus*, *Potamogeton obtusifolius*, *Potamogeton alpinus* aj.)

73 – společenstvo se stolístky (*Myriophyllum* sp.)

74 – společenstvo se submerzními lakušníky (*Batrachium trichophyllum* aj.)

75 – společenstvo s parožnatkami (*Charophyta*)

C. Společenstva obnažených dnů

– zahrnují druhy, které mohou porůstat břehy nad aktuální hladinou, stejně jako mohou být součástí vegetace litorálu (v případě dobré průhlednosti vody do hloubek až několik metrů).

C1. Společenstva s bahničkou jehlovitou (*Eleocharis acicularis*)

90 – submerzní porosty bahničky jehlovité (*Eleocharis acicularis*)

91 – terestrické porosty bahničky jehlovité (*Eleocharis acicularis*)

C2. Společenstva s pryskyřníkem plaménkem (*Ranunculus flammula*) a sítinou cibulkatou (*Juncus bulbosus*)

92 – submerzní porosty s pryskyřníkem plaménkem (*Ranunculus flammula*) a sítinou cibulkatou (*Juncus bulbosus*)

93 – terestrické porosty s pryskyřníkem plaménkem (*Ranunculus flammula*) a sítinou cibulkatou (*Juncus bulbosus*)

C4. Společenstva s úpory, nejčastěji s úporem peprníkem (*Elatine hydropiper*)

94 – submerzní porosty úporu peprníku (*Elatine hydropiper*)

95 – terestrické porosty úporu peprníku (*Elatine hydropiper*)

C5. Společenstva s bahničkou vejčitou (*Eleocharis ovata*)

96 – společenstva s bahničkou vejčitou (*Eleocharis ovata*)

97 – společenstva s bahničkou vejčitou (*Eleocharis ovata*) a ostřicí šáchorovitou (*Carex bohemica*)

C6. Společenstva s juvenilními jedinci rostlin na obnažených březích

- 98 – terestrické porosty juvenilních lakušníků (*Batrachium* sp. div.).** Často jsou nalézány na obnažených dnech vodních nádrží při dlouhodobějším poklesu hladiny, zvláště v podzimních měsících.
- 99 – porosty semenáčů suchozemských rostlin (nejčastěji rdesna, merlíky, ptačince, lipnice roční aj.).** Jsou zde zastoupeny jednak porosty vlhkomilných rostlin, např. rdesno červivec (*Persicaria maculosa*), rdesno blešník (*Persicaria lapathifolia*), rdesno pepník (*Persicaria hydropiper*). Dále protěž bažinná (*Gnaphalium uliginosum*), jednak semenáče spíše suchozemských druhů, např. merlík červený (*Chenopodium rubrum*), merlík sivý (*Chenopodium glaucum*), jitrocel chudokvětý (*Plantano uliginosa*), blatěnka vodní (*Limosella aquatica*), psineček výběžkatý (*Agrostis stolonifera*) a lipnice roční (*Poa annua*).

POZNÁMKA: Porosty *Littorella uniflora* se mapují jako společenstva 90 a 91 – společenstva s bahničkou jehlovitou, s níž nejčastěji tvoří společenstva. Výskyt se však zaznamenává do mapy formou bodového zakresu.